

Розділ 5

ПРОБЛЕМИ ПРАВОВОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ІНВЕСТУВАННЯ ІННОВАЦІЙ В ТЕКСТИЛЬНУ ПРОМИСЛОВІСТЬ

На сучасному етапі української державності кожне підприємство ставить собі за мету досягти всебічного розвитку виробництва товарів для задоволення споживчих потреб населення.

Актуальність насамперед визначається тим, що легка промисловість є однією з пріоритетних галузей економіки нашої держави, якою можна завойовувати світові ринки, а особливо під час економічної кризи. Інвестиційна привабливість підприємств легкої промисловості для розміщення капіталу у вигляді фінансів, обладнання, сировини полягає в швидкій окупності вкладень завдяки невеликим строкам виробництва та реалізації продукції, у гнучкому переформуванні асортименту, наявності місцевих сировинних ресурсів і потенційній місткості ринку України.

Питання правового забезпечення інвестування, інноваційно-го розвитку легкої промисловості розглядалися в багатьох наукових працях (А. П. Гречан [1], І. В. Колос, Ю. В. Чорного, Л. Я. Ляхович, І. М. Кулініч, М. Г. Чумаченко, Д. М. Стеченко, С. М. Гаман [2] та ін.).

Запровадження інвестиційного розвитку економіки потребує відповідного нормативно-правового забезпечення, до якого слід віднести Закони України «Про інвестиційну діяльність» (від 18 вересня 1991 р. № 1560-XII) [3], «Про інноваційну діяльність» (від 4 липня 2002 р. № 40-IV) [4], «Про пріоритетні напрями інноваційної діяльності в Україні» від 16 січня 2003 р. № 433-IV [5],

Державну Програму розвитку промисловості на 2003–2011 рр. від 28 липня 2003 р. № 1174, Програму діяльності Кабінету Міністрів України «Назустріч людям» від 6 травня 2005 р. № 324.

Легка промисловість, що складається із 17 підгалузей, має потужний виробничий потенціал, який здатний задовольняти потребу суспільства в товарах широкого вжитку і промислового призначення та сприяти підвищенню якості життя. Водночас легка промисловість пов'язана з багатьма суміжними галузями та обслуговує весь господарський комплекс країни.

У галузі легкої промисловості функціонує понад 10 тис. підприємств, із них у текстильній промисловості — 2,5 тис., із виробництва готового одягу та хутра — 6 тис., шкіри та шкіряного взуття — 1,5 тис. Практично всі підприємства легкої промисловості приватизовані, а ті, що перебувають у державній власності, становлять менше 1 % [6].

Пріоритетність галузі для національної економіки країни визначається:

- великою ємністю внутрішнього ринку товарів легкої промисловості (близько 40 млрд грн щороку);
- високим рівнем доданої вартості (до 50 %), що створюється в процесі виробництва товарів, швидким обігом капіталу;
- використанням сировини та напівфабрикатів вітчизняного виробництва, таких як шкіра, вовна, льон, хімічні матеріали;
- низькою енергоємністю виробництва (1–3 % валових витрат) та незначним впливом на довкілля;
- наявністю висококваліфікованих кадрів в усіх регіонах.

Протягом 1999–2004 років обсяг виробництва продукції в галузі збільшувався високими темпами, але в 2005 році приріст уповільнився і становив лише 0,3 %.

Аналогічна тенденція спостерігається і в 2006 році. Так, за дев'ять місяців обсяг виробництва товарів легкої промисловості порівняно з відповідним періодом 2005 року знизився на 3,1 %, що зумовлено такими проблемами, як:

- висока частка імпортованих товарів, що ввозяться за демпінговими цінами та контрабандно;
- недостатня купівельна спроможність населення;
- висока собівартість вітчизняних товарів легкої промисловості;
- неможливість отримання довгострокових кредитів для значної частини виробників товарів легкої промисловості;
- відсутність виробництва спеціалізованого обладнання для виготовлення товарів легкої промисловості та запасних частин до нього;
- різке скорочення сировинної бази та залежність текстильної промисловості від імпортованої сировини;
- відсутність сприятливих умов для залучення інвестицій для розвитку галузі;
- недостатність бюджетного фінансування науково-дослідних і дослідно-конструкторських робіт, спрямованих на створення і впровадження нових технологій;

- складність процедури митного оформлення;
- відсутність у значної частини приватизованих підприємств ефективного власника;
- низька заробітна плата працівників галузі, різке зменшення кількості молодих кадрів.

Зважаючи на те, що проблеми легкої промисловості мають комплексний характер, їх розв'язання потребує розроблення Державної програми розвитку легкої промисловості на період до 2011 року.

Програмою діяльності Кабінету Міністрів України на період 2003–2004 рр. передбачено постановку та виконання основних завдань щодо інноваційного розвитку промисловості України:

- визначення пріоритетів розвитку інноваційної діяльності стосовно перспективних технологій та інноваційних проектів, що здатні забезпечити підвищення ефективності та конкурентоспроможності вітчизняної продукції;
- сприяння створенню економічних і фінансових умов для активізації інновацій у виробництві;
- завершення формування цілісної нормативно-правової бази з регулювання науково-технічної та інноваційної діяльності;
- створення дієвої системи захисту інтелектуальної власності держави, юридичних і фізичних осіб під час реалізації нових проектів інноваційного напрямку;
- розвиток інфраструктури інноваційної діяльності за рахунок створення мережі технопарків, технополісів, інноваційних бірж, центрів консалтингу тощо;
- перехід від фіскальної до інноваційно-інвестиційної спрямованості приватизації, частин, коштів, що надійдуть від приватизації, на інноваційне інвестування підприємств, їх технічне та технологічне оновлення;
- нормативно-правове забезпечення інвестиційно-інноваційної схеми приватизації;
- удосконалення системи підготовки, перепідготовки та підвищення кваліфікації фахівців із питань інтелектуальної власності згідно з вимогами всесвітньої організації інтелектуальної власності, розроблення освітньо-професійних програм підготовки та підвищення кваліфікації спеціалістів [7].

Програмою діяльності Кабінету Міністрів України «Назустріч людям» передбачається в Україні здійснення промислово-інвестиційної політики, формування конкурентного виробничого потенціалу як на

внутрішньому, так і на зовнішньому ринку. У міжнародному поділі праці передбачається задіяти механізми переорієнтації виробників на нові технологічні уклади, модернізацію та переоснащення основних засобів на базі інновацій. Такий напрям дасть змогу забезпечити підвищення науково-технічного рівня та збалансованості економіки країни, наповнити внутрішній ринок високоякісними товарами, збільшити експортну складову валового внутрішнього продукту.

Пріоритетні завдання легкої промисловості — це формування і розміщення державних замовлень та державних контрактів, координування діяльності підприємств, пов'язане з виконанням цього завдання, розроблення цільових програм перспективного розвитку нових видів сировини, збалансованого розвитку підгалузей [8].

Предбачається також розширення сировинної бази, ліквідація диспропорцій в окремих підгалузях, розвиток машинобудування для легкої промисловості, механізму відновлення кооперативних зв'язків із країнами СНД.

Легка промисловість має тісні зв'язки з хімічними галузями. Уже зараз Україна може використовувати власні потужності для виробництва синтетичної шкіри і клею, підошов, хімічних ниток і волокон, капролактаму, необхідного для виготовлення хімічних ниток і пряжі. Заслугує на увагу вітчизняне виробництво поліуретанових композицій для взуттєвої галузі, які до цього часу імпортували.

При розміщенні галузей ураховують забезпечення трудовими ресурсами, народногосподарські функції і територіальні особливості окремих економічних регіонів України. При будівництві нових підприємств, крім капітальних витрат, слід обов'язково брати до уваги витрати на соціальну інфраструктуру.

Зміни в розміщенні легкої промисловості зумовлені ліквідацією розриву між сировинними районами і районами виробництва. Вовняне, бавовняне, шовкове, трикотажне виробництво орієнтується на сировину і споживача; взуттєве і швейне — на споживача, лляне — на сировину.

У легкій промисловості найбільшою підгалуззю є текстильна, до якої належать первинна обробка текстильної сировини, потім бавовняна, лляна, вовняна, шовкова, нетканих матеріалів, конопле-джутова, сітково-в'язальна, текстильно-галантерейна, трикотажна підгалузі.

Високі показники окупності продукції та оборотності товарних запасів є найбільш привабливими для інвестування. Серед галузей легкої промисловості такою є швейна промисловість, яка має невеликий цикл виробництва, що забезпечує їй одне з перших місць з

оборотності засобів. Крім того, ця підгалузь потребує порівняно невеликих капіталовкладень, оскільки швейне обладнання набагато дешевше за обладнання інших підгалузей легкої промисловості.

Виробництво виявляється ефективнішим у галузях, що споживають ті ресурси, яких у регіоні відносно достатньо.

Таким чином, легка промисловість виконує важливу роль в економіці регіонів та України в цілому і відрізняється інвестиційною привабливістю.

Стратегія розвитку легкої промисловості ґрунтується на максимальному використанні потужностей підприємств усіх форм власності, оснащенні їх сучасним устаткуванням та впровадженні високо-ефективних технологій, використанні власних сировинних ресурсів, їх глибокій переробці. Розв'язання проблем галузі можливе шляхами двох варіантів.

Перший варіант передбачає імпорт промислового обладнання і сировини, здійснення операцій із давальницькою сировиною та витрат підприємств на проведення науково-технічних досліджень і впровадження їх результатів у виробництво.

При цьому за 2006–2011 роки в розвиток підприємств галузі буде вкладено 221,1 млн грн, а обсяги виробництва зростуть на 30,9 %.

Зазначений обсяг інвестицій спрямований на розв'язання проблем в окремих підгалузях і на найбільш інвестиційно привабливих підприємствах. Але в умовах зносу основних фондів до 70 % такі інвестиції не забезпечать докорінного поліпшення ситуації в галузі, розвитку суміжних підгалузей, високих темпів зростання обсягу виробництва.

Отже, такий варіант не передбачає комплексного розв'язання проблем, не забезпечує створення умов для організації сучасної матеріально-технічної бази виробництва, її подальшого ефективного розвитку.

Другий варіант передбачає інноваційно-інвестиційний шлях розвитку легкої промисловості, спрямований на створення і впровадження сучасних технологій і обладнання та розв'язання таких завдань, як:

- реалізація інноваційної стратегії розвитку, прискорення технологічного оновлення виробництва;
- створення сприятливих умов для залучення інвестицій з метою розвитку галузі;
- сприяння розвитку вітчизняної сировинної бази для текстильної промисловості;
- розвиток пріоритетних підгалузей виробництва;

- сприяння розвитку внутрішнього ринку товарів легкої промисловості та захист вітчизняного виробника від недобросовісної конкуренції;
- широке використання продукції легкої промисловості в інших галузях;
- розвиток галузевої науки та інформаційного забезпечення підприємств, підготовка та перепідготовка кадрів.

Такий варіант дасть можливість оновити застарілу технічну базу галузі, забезпечити значне зростання обсягу виробництва товарів легкої промисловості.

За прогнозом, у 2011 році обсяг виробництва продукції порівняно з 2006 роком зросте на 61,5 %, або на 2 млрд грн. На розвиток підприємств легкої промисловості та суміжних галузей передбачається витратити 780 млн гривень.

Таким чином, оптимальним варіантом є другий, який забезпечує комплексний розвиток галузі внаслідок реалізації взаємопов'язаних завдань і заходів, спрямованих на технологічне оновлення виробництва, використання науково-технічного потенціалу, формування конкурентоспроможного виробництва.

Для виконання стратегії розвитку легкої промисловості необхідно здійснити заходи щодо:

- удосконалення нормативно-правової бази з питань розвитку легкої промисловості;
- удосконалення структури виробництва, проведення моніторингу внутрішнього і зовнішнього ринку товарів легкої промисловості, використання передового світового досвіду роботи зі створення умов для розвитку та функціонування виробничого комплексу галузі;
- підтримки інноваційних проектів розвитку галузі;
- розвитку лізингових відносин у виробництві продукції легкої промисловості, розроблення інвестиційних проектів у галузі за участю українських та іноземних інвесторів;
- розвитку сировинної бази легкої промисловості, відновлення лляної промисловості;
- застосування антидемпінгового законодавства для захисту вітчизняного ринку від недобросовісної конкуренції в разі імпорту товарів легкої промисловості;

- проведення ефективної митно-тарифної політики з метою захисту вітчизняного виробника товарів легкої промисловості відповідно до міжнародних договорів, угод і правил СОТ;
- розроблення, сертифікації та впровадження систем управління якістю в ході виробництва товарів легкої промисловості відповідно до вимог ISO 9000;
- технічного і технологічного переоснащення підгалузей легкої промисловості;
- науково-технічного забезпечення розвитку галузі;
- розширення впливу регіонів на розвиток легкої промисловості.

Виконання цієї стратегії розвитку дасть змогу отримати такі результати:

- 1) забезпечити шляхом здійснення заходів щодо захисту внутрішнього ринку впровадження новітніх технологій, реконструкції й технічного переоснащення підприємств та залучення інвестицій приріст обсягу виробництва на 61,5 %;
- 2) збільшити кількість робочих місць на 10 тис. і зменшити кількість збиткових підприємств;
- 3) збільшити на 45 % обсяг надходження коштів до бюджетів усіх рівнів і спеціальних фондів;
- 4) забезпечити інноваційний розвиток легкої промисловості шляхом залучення інвестицій та переоснащення виробництва сучасною технікою;
- 5) збільшити постачання на внутрішній ринок високоякісної вітчизняної продукції легкої промисловості.

Проведений аналіз свідчить про те, що правове забезпечення інвестування, інноваційний розвиток легкої промисловості є перспективним у подальших дослідженнях цього напрямку. На сьогодні легка промисловість потребує створення сприятливих умов для залучення, а також підтримки інноваційних проектів розвитку. Для значного посилення інвестиційної активності в легкій промисловості необхідне забезпечення правових форм державного регулювання інвестиційної діяльності, а саме надання фінансової допомоги у вигляді дотацій, субсидій, субвенцій, бюджетних позик.

Для ефективного розвитку легкої промисловості необхідним також є вдосконалення структури виробництва, розвиток сировинної бази, залучення іноземних інвестицій.

Потенціал української легкої промисловості не відповідає суспільним потребам ні в кількісному вираженні, ні щодо якості продукції,

яка виробляється. У 2007 р. обсяг реалізованої продукції легкої промисловості становив лише 1 % усієї продукції промисловості. До того ж, відбувається подальше зниження обсягів випуску найбільш затребуваної продукції легкої промисловості — одягу. Якщо промисловими товарами власного виробництва Україна забезпечується лише на 60–65 %, а інноваційною продукцією — на 25–30 %, то продукцією легкої промисловості, у тому числі інноваційною, на порядок менше.

Показники ефективності української легкої промисловості значно нижчі рівня аналогічних показників розвинутих країн Європи. За рахунок імпорту покриваються потреби не тільки в самій продукції легкої промисловості, а й ресурси забезпечення високотехнологічного виробництва: механічного обладнання, машин та механізмів, текстилю й виробів із нього (71,3 %) тощо.

За інноваційністю, технологічним рівнем і конкурентоспроможністю вітчизняна продукція легкої промисловості ще суттєво поступається розвинутих країнам. Легка промисловість має найнижчий серед інших галузей промисловості рівень кадрової та вартісної наукоємності. Понад 90 % продукції легкої промисловості, що виробляється в Україні, не має сучасного наукового забезпечення. В останні роки скорочується підготовка для цієї галузі висококваліфікованих кадрів, у тому числі наукових. Кількість підприємств цієї галузі також скорочується.

Ще в гіршому стані, ніж легка промисловість, знаходиться в Україні виробництво низки найбільш затребуваних населенням видів середньо- і високотехнологічної продукції широкого вжитку. Зокрема, це стосується насамперед таких товарів, як пилососи, телевізори, велосипеди та ін. Так, українських пилососів у 2007 році випущено в 900 разів менше, ніж у 1990 році, велосипедів у 5 разів менше, телевізорів у 2007 році випущено менше, ніж у 1965 р.

Майже повна залежність української економіки від імпорту середньо- і високотехнологічних побутових товарів, як і від широкого асортименту продукції легкої промисловості, свідчить про надзвичайно низький рівень вітчизняного науково-технічного та виробничого потенціалу в цих галузях, що потребує пріоритетної уваги і підтримки держави, підприємств та організаторів науки.

Наведена характеристика стану інноваційного розвитку економіки України демонструє існування широкого кола гострих проблем, які складно подолати без ретельного визначення тих потенційних мож-

ливостей, які є в національній економіці і які мають стати опорними точками для переходу України на інноваційно-інвестиційну модель розвитку. Найважливішими з них є:

- наявність в Україні світового рівня людського капіталу і можливість його збільшення за рахунок повернення у вітчизняну економіку значної кількості українських зарубіжних «заробітчан»;
- багаті та диверсифіковані природні ресурси, включаючи мінеральні, земельні, водні, енергетичні та інші;
- наявність потужного промислового потенціалу, який забезпечує майже половину випуску товарів і послуг, більше 90 % товарного експорту країни;
- наростання в останнє десятиріччя загальної тенденції до відновлення і збільшення обсягів промислового виробництва, особливо машинобудування;
- наявність наукових і виробничих досягнень світового рівня: ракетно-космічних технологій, літакобудування, матеріалознавства, виробництва штучних матеріалів тощо;
- вигідне географічне розташування стосовно транзиту ресурсів, товарів і переміщення людей.

Аналіз стану текстильної промисловості, визначення основних проблем та рівень впливу чинників визначають актуальність проблем модернізації.

До основних напрямків, які формують концепцію модернізації, належать: удосконалення виробничого потенціалу; підвищення конкурентоспроможності виробників і товарів; створення власної сировинної бази; реалізація інтеграційних процесів; формування цивілізованого ринку; удосконалення системи управління.

На вдосконалення обладнання та устаткування спрямовується комплекс заходів, а саме:

- модернізація технологічного устаткування, яке працює, з метою вдосконалення його техніко-економічних та експлуатаційних характеристик;
- перепрофілювання надлишкових потужностей та підвищення рівня їх використання, розширення асортименту виробленої продукції;
- придбання вітчизняного устаткування та обладнання з високим рівнем автоматизації виробничих процесів, здатного до

освоєння передових технологій, які можуть забезпечити швидку зміну асортименту та глибоку переробку сировини;

- закупівля високопродуктивного імпортного устаткування та запасних частин для нового, орієнтованого на створення замкнених циклів випуску продукції;
- упровадження сучасних конвеєрних ліній і техніки малої автоматизації для розкрою та пошиття нових виробів [9].

Очікувані результати впровадження цього комплексу заходів спрямовано на:

- підвищення виробничого потенціалу текстильної промисловості, удосконалення технічного оснащення, зростання продуктивності праці;
- підвищення коефіцієнта оновлення активної частини основних виробничих фондів зростання виробничих потужностей до 2017 року на 20–25 % та підвищення рівня їх використання;
- забезпечення випуску необхідних обсягів продукції, підвищення її якості та конкурентоспроможності;
- створення умов для реалізації пілотних інвестиційних проектів.

Комплекс дій щодо підвищення конкурентоспроможності виробників та продукції текстильної промисловості реалізується на основі заходів із:

- упровадження постійно діючої системи оцінювання якості та споживчих показників вітчизняної продукції й зарубіжних аналогів, вчасне виявлення причин низьких конкурентних позицій вітчизняних виробників, розроблення пропозицій для їх усунення;
- оперативного моніторингу ринків збуту товарів текстильної промисловості, визначення тенденцій моди для формування пропозицій для вдосконалення асортименту;
- узгодження системи управління конкурентоспроможністю продукції з інноваційними проектами та інституціональними перетвореннями;
- розробки концепції щодо створення асортименту якісної продукції нового покоління та широкого застосування, які будуть за своїм споживчим призначенням перевищувати імпортні аналоги та використовуватися для готелів, ресторанів, казино, санаторіїв, транспорту; для виготовлення захисної одягу для проведення аварійних робіт у радіаційно та хімічно агресивному середовищі;

- освоєння інноваційного асортименту виробів технічного та оборонного призначення з поліпшеними експлуатаційними характеристиками та захисними властивостями;
- розроблення технічних регламентів, які визначають вимоги до безпеки та якості продукції з урахуванням міжнародних систем стандартизації.

Упровадження цього комплексу заходів потребує залучення значних інвестицій та конкретних ресурсів для формування науково-інноваційного потенціалу галузі. Очікувані результати орієнтовано на:

- підвищення обсягів виробництва та конкурентоспроможності продукції, що дасть змогу задовольнити потреби ринку та зберегти частку індивідуального споживача;
- закріплення позицій вітчизняних виробників на внутрішньому та зовнішніх ринках;
- розвиток міжгалузевої та регіональної кооперації;
- гармонізацію вітчизняних стандартів із міжнародними, підвищення можливостей України щодо інтеграції у світовий економічний простір;
- зниження товарної та економічної залежності від імпорту, підвищення експортного потенціалу.

Комплекс заходів інноваційної діяльності та НДДКР реалізується через розроблення та виробництво інноваційної продукції з високою часткою доданої вартості, а також модифікації продукції на базі створення:

- наукоємних технологій глибокої переробки сировинних ресурсів (льону, шерсті, бавовни, хімічних волокон та ниток, шкіряної та хутрової сировини) з застосуванням досягнень у сфері біотехнологій, а також лазерній, радіаційній та плазмовій технологіях, які забезпечують енерго-, ресурсозбереження, використання відходів промислового виробництва, перехід галузі на екологічно безпечні матеріали та ресурсозберігальні технології;
- прогресивних технологій з виробництва споживчих товарів нового покоління, тканин із заданими властивостями (терапевтичними, протипухлинними, протиалергійними, вогнестійкими, біоактивними та ін.) які забезпечують підвищену комфортність та привабливість виробів;
- нових технологій з виробництва екологічно безпечних препаратів та принципово нових виробів медичного асортименту.

ту (лікарських біологічно активних перев'язувальних засобів; реабілітаційних корсажів, пов'язок, марлі, бинтів тощо) комплектів для новонароджених, медичної вати, лікарського, ортопедичного та спеціального взуття та інших виробів, які забезпечують здоров'я і більш високу якість життя людини;

- прогресивних технологій, які отримують нові текстильні матеріали з підвищеними експлуатаційними властивостями (вогнестійкістю, морозостійкістю, масло- і бензостійкістю, довговічністю) для покриття технічних та транспортних засобів;
- критичних технологій для виробництва продукції цивільного та оборонного призначення: камуфляжні, вогне- та термостійкі тканини для покриття техніки; засоби індивідуального та групового захисту людей, які працюють в екстремальних умовах та ін.

Комплекс заходів для забезпечення вітчизняною сировиною виробництва текстильної галузі реалізується на основі:

- розроблення вимог до якості й асортименту сировинних ресурсів для текстильного виробництва;
- моніторингу світового й вітчизняного ринку сировинних ресурсів та кон'юнктури цін на сировину з метою розробки пропозицій щодо закупівлі сировини, барвників і текстильних допоміжних речовин в кількості й асортименті, необхідних для забезпечення прогнозованого обсягу виробництва продукції текстильної промисловості;
- розробки пропозицій про невідкладні заходи з розвитку вітчизняної сировинної бази для текстильної й хутрової промисловості та розширення асортименту й підвищення якості хімічних волокон та ниток.

Упровадження заходів цього комплексу суттєво змінить обсяги давальницької сировини та сприятиме підвищенню конкурентоспроможності вітчизняних товарів за рахунок зниження виробничих витрат.

Реалізація комплексу забезпечення виробника вітчизняною сировиною приведе до:

- збільшення місткості вітчизняного ринку сировинних ресурсів для текстильної та хутрової промисловості;
- розширення асортименту сировинних ресурсів, підвищення якості та виходу на зовнішні ринки;
- зміцнення коопераційних зв'язків між виробниками й поставальникам та узгодження міжгалузевих та регіональних зв'язків.

Механізм структурних зрушень у сфері споживання продукції текстильної промисловості орієнтований насамперед на захист вітчизняного виробника та створення цивілізованого внутрішнього ринку.

Ця система заходів спрямована на:

- захист вітчизняного товаровиробника від продукції тіншового обігу в напрямку виявлення незаконного виробника та легалізації контрабандної продукції;
- забезпечення рівноправного доступу всім суб'єктам ринку до товарних і фондових ринків, ресурсів, споживачів та інформації;
- розробку плану дій щодо заборони незаконного імпорту та скорочення розмірів контрабанди товарів низької якості;
- налагодження тісної та довготривалої взаємодії виробників із торгівлею, розвиток оптової торгівлі й передусім сезонною продукцією;
- створення прозорого цивілізованого ринку споживчих товарів, установа чітких та прозорих «правил гри» на ринках.

Друга складова механізму структурних зрушень у сфері споживання пов'язана з удосконаленням митно-тарифного регулювання через підготовку відповідних пропозицій у кредитній системі, у сфері виробництва, експорту та імпорту товарів текстильної промисловості, її інноваційної, торгової та зовнішньоекономічної діяльності.

Пов'язані із цим заходи передбачають:

- активізацію дій щодо прийняття фіскальних заходів для боротьби з несанкціонованим імпортом у напрямку використання кількісних обмежень, антидемпінгового та компенсаційного мита для усунення дискримінації вітчизняних виробників за умовами виробництва та постачання імпортованих товарів;
- виконання жорсткого контролю за якістю імпортованих товарів у процедурах її сертифікації та ідентифікації;
- проведення моніторингу обсягів продаж і цін на споживчі товари на ринках і розробка гнучкої митно-тарифної політики, яка стимулюватиме виробництво та експорт українських товарів.

Пріоритетна увага та стимулювальний вплив органів виконавчої влади повинні бути зосереджені на таких напрямках:

- відновлення і розширення фундаментальних та прикладних досліджень, спрямованих на створення наукових розробок, які здатні стати новою технологічною основою галузі й забезпечити нарощування виробництва конкурентоспроможної наукоємної продукції;

- поглиблення наукових галузевих досліджень щодо оцінювання кон'юнктури товарних ринків, прогнозування пріоритетних напрямів реформування текстильної промисловості та вдосконалення ринкових механізмів;
- удосконалення організаційних форм підприємств та їх галузевих і територіальних об'єднань, створення нових виробництв, реалізація повного циклу виробничого процесу із залученням суміжних галузей;
- розроблення та впровадження нових технологій глибокої переробки сировини;
- технологічне оновлення обладнання та устаткування підприємств;
- розширення асортименту продукції;
- автоматизація та комп'ютеризація систем управління тощо.

Системні проблеми текстильної промисловості, що спричинюють низьку конкурентоспроможність, пов'язані з рівнем ціни на продукцію (порівняно з країнами Південно-Східної Азії) та її кошторисом (із країнами Заходу); низькою технічною оснащеністю виробничих фондів, відсутністю умов для широкомасштабного залучення інвестицій та слабкою інноваційною активністю суб'єктів господарювання.

Література

1. *Гречан А. П.* Інноваційний розвиток легкої промисловості України [Текст] : монографія / А. П. Гречан — К. : КНУТД, 2004. — 268 с.
2. *Гаман С. М.* Тенденції розвитку легкої промисловості України [Текст] / С. М. Гаман // Держава та регіони. Сер. : Економіка та підприємництво. — 2006. — № 3. — С. 49–55.
3. *Про інвестиційну діяльність* [Текст] : Закон України від 18 вересня 1991 р. № 1560-ХІІ // Відомості Верховної Ради України. — 1991. — № 47. — Ст. 646.
4. *Про інноваційну діяльність* [Текст] : Закон України від 4 липня 2002 р. № 40-ІV // Відомості Верховної Ради України. — 2002. — № 36 — Ст. 266.
5. *Про пріоритетні напрями інноваційної діяльності в Україні* [Текст] : Закон України від 16 січня 2003 р. № 433-ІV // Відомості Верховної Ради України. — 2012. — № 19–20. — Ст. 166.

6. *Україна* — 2006. Рейтинг інвестиційної привабливості регіонів : короткий звіт [Текст] / за ред. В. Борщевського, В. Пинзеника. — К. : Ін-т реформ, 2007. — 50 с.
7. *Державна Програма розвитку промисловості на 2003–2011 рр.* від 28 липня 2003 р. № 1174 // Офіційний вісник України — 2003. — № 31. — Ст. 78.
8. *Програма діяльності Кабінету Міністрів України «Назустріч людям»* від 6 травня 2005 р. № 324 // Відомості Верховної Ради України. — 2005. — № 12. — Ст. 209.
9. *Стратегія інноваційного розвитку України на 2010-2020 роки в умовах глобалізаційних викликів (Проект)* [Електронний ресурс]. — Режим доступу: <http://kno.rada.gov.ua/komosviti/control/uk/doccatalog/list?currDir=48718>. — Заголовок з екрана.